

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІЇ

Виходить кожного четверга о 8-ій год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

✻ „ПРАЦЯ“ ✻

Український просвітньо-економічний тижневник у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІЇ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
 Для Галичини 2.50 дол.
 Для України 2.50 дол.
 Для п. Америки 2.50 дол.
 Для Канади 2.50 дол.
 Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Uk-
rainos no Brazil.

Publica-se em Prudentopolis
às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс.
від стиха. Більші по 200 рс. За
всі оголошення платить ся з
гори.

PRACIA

Prudentopolis — Parana

Ми Українці до смері
В нас є сила Козаків!

Не розлучать нас ні море,
Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

Соромний тріумф Польщі.

Польська брехня спарована з французькою азійською бутюю і розббем тріумфують. Соромний тріумф, небувалий в історії політничник правді і культурі. Тріумф побудований на могилі права кож-дої нації до життя, на розбою над великою німецькою нацією, на шахрайстві з Гор. Шлеськом, на обкромі Угорщини, на муках геройського болгарського народу, на обкраденню Литви, на шибеницях, що встелили Сх. Галичину, Волинь, Холмщину і Підляше, на різні Жидів на польських землях, на проклоні польського мужика, якому положили насильно петлю польської „волі“. Та найбільшим злочином, з якого виростає цей соромний тріумф, являється останне насильство польського обманця і французького азіята — інкорпорованне Сх. Галичини і Волині до Польщі. Це інкорпорованне являється ніби актом згоди „ради амбасадорів“, в якій крім названих мають слово представники Англії, Японії і Італії. Та хто знає, що в Європі сьогодні все рішає кулак збожеволілого француза, це-му стане ясно, що не рада амбасадорів рішила про нашу смерть на польській висільниці, а єдино воля зганьбеного перверзаного

на „вчителька волі, рівности і братерства“ народів своєї пори, щоб ще раз дати наглядний доказ, як вона волю, рівність і братерство розуміє і дозволила польському катови затягнути петлю на шию нашого народу.

Наша віра в західно-європейську правду потерпіла важкий удар; нам стало ясно, куди нам постелилася дорога, стало ясно, що нам тепер робити. Може за пізно, але не зовсім пізно; не тоді, коли вже польська петля задушила в нашому тілі останки відпорних сил. Наш кулак ще не зовсім зімлів, наші сини ще не всі спідленем свої серця налили.

Вирішення „ради амбасадорів“ нам не лячне і ні до чого нас не зобов'язує. Як не зобов'язує Туреччини ціла купа записаних всякими договорами паперів європейських дипломатів, як сміється з усіх рішень тих дипломатів Росія і Україна.

По перше це рішення запало тоді, коли вже ніякої коаліції, ні „найвищої ради“ не було, коли із усіх рішень тих органів сміялися сами члени „найвищої ради“, а найбільше диктатор цієї ради, Франція.

А по друге: сама „найвища рада“, колиб вона і існувала, наплювалаб собі сим рішенням в очі, бо вона сама змусила нас до опу-

де вона полагоджена по правді, з вислуханням другої процесуючої сторони. Не розсудила нас по правді зах. Європа, надужив її трибунал нашого довіря і обманув нас — ми найдемо собі иншу інстанцію. А цю інстанцією є наш кулак, всі таксамо, як ми, покривдені насильством зах. Європи народи і всі, яким петля катів загрожує так, як нам. Союзників ми найдемо доволі; а вже найбільше союзників в боротьбі з польським ненаситним смочом. На скін цього смока чекають нарід німецький, чеський, російський, литовський, білоруський і жидівський, а врешті цілий народ український, за виїмкою пігмея Петлюри, якому вгризлася в чоло польська конфедератка.

Нічого нам в одчаю попадати, нічого нам в жалібний стрій одягатися! Збіраються хмари на європейському небозводі, грохочуть громи над польською Содомою; сірковий дощ небаром впаде на кляте гніздо брехні і насильства і камінь на камені не останеться з селитьби французької наложниці. Ніколи Росія не поєднається з обманщицею Францією і ніколи не згодиться вона на це, щоб під її боком панюшилася французька поліційна станиця та й ще до того на землях, що ще вчора були не польськими, були близькими росій-

дався Париж на волю хазяїна східно-галицької землі — не буде-ж і цей хазяїн оглядатися на диктат Парижа і його наложниць і піде з тими, що вже не від сьогодні гострять зброю на хижаків із заходу. Сьогодні, не маючи вже нічого до втрачення, ми маємо вільну руку — тільки до здобування. І луни, які пригасли на подільських полях під зиму минулого року, зачервоняться на сих полях незабаром, та так зачервоняться, що від них стане ясно не тільки у Варшаві, а в самому Парижі. І покажуться, що побоювання Лойда Джоржа що вирішення східно-галицького питання не по волі Українського народу принесе катастрофу цілій Європі, були вповні оправданими. Галицька боївка не спить, і має вона своїх помічників. Анектованне Польщею Сх. Галичини є прокляттям для Польщі, як було для неї прокляттям прилучення українських земель в XVII. століттю.

Вражінне постанови Ради амбасадорів про Сх. Галичину.

Вже в попередньому н-рі „Праця“ були оголошені протести нашого Уряду проти неправної по-

них мають слово представники Англії, Японії і Італії. Та хто знає, що в Європі сьогодні все рішає кулак збожеволілого француза, цьому стане ясно, що не рада амбасадорів рішила про нашу смерть на польській висільниці, а єдино воля згангренованого, перверзного француза. Франція використала хвилевий стан хвороби в Європі, використала це, що Англія, залякана божевільною тактикою Парижа, відсунулася і вмила руки від злочинів, які переносить Європа на собі, дякуючи розбоеви Парижа, і поспішила з обдарованням Польщі ще одним кривавим дарунком, Сх. Галичиною. Ся Франція, котра звиш чотири роки противилася цьому, щоб про справу Сх. Галичини денембудь говорити, котра ще недавно погрожувала розбитом генуєнської конференції, на випадок, як ся справа прийшлаб на порядок нарад! Врешті діждалася сла-

усіх рішень тих органів сміялися сами члени „найвищої ради“, а найбільше диктатор цієї ради, Франція.

А по друге: сама „найвища рада“, колиб вона і існувала, наплювалаб собі сим рішенням в очі, бо вона сама змусила нас до опущення Сх. Галичини зі зброєю в руках писемною заявою, з д. 25. червня 1919 р. що доля Сх. Галичини буде вирішена в порозумінню із волюю населення цього краю. Та воля населення Сх. Галичини була одна: за ніяку ціну не бути під опікою Польщі. І сю волю запечатало населення кровю і муками тисячів героїв і борців, підносячи голосний протест проти насильства Зах. Європи, що гомонітиме через цілі віки існування людства. І цей протест мук і крові це наш заповіт для синів і внуків, наша уголовна справа, яка не зійде з трибуналу Європи, як довго не бу-

камінь на камені не останеться з селитьби французької наложниці. Ніколи Росія не поєднається з обманщицею Францією і ніколи не згодиться вона на це, щоб під її боком панюшила французька поліційна станиця та й ще до того на землях, що ще вчера були не польськими, були близькими російському народови по крові, мові і обряді. Чим більше шибениць виросте на сих землях, чим більше хрестів мучеників покриє сі землі, тим скорійше буде їх визволення, тим страшнійша буде помста, тим більш неминуха кінчина польської Содоми! І з заходу і з сходу і з півночі і з півдня, з усіх сторін збираються тучі над Содомою.

Отже будьмо чуйними, будьмо готовими! Не далекий той час, що порве на шматки злочинну постанову „ради амбасадорів“, подиктовану французьким насильством. Не питалися нашого народу, що має статися з його краєм, не огля-

Вражінне постанови Ради амбасадорів про Сх. Галичину.

Вже в попередньому н-рі „Праці“ були оголошені протести нашого Уряду проти неправної постанови Ради амбасадорів і такі-ж протести з боку правительства радянської Росії і України. Був представлений також протест нашого рідного краю, протест гідний і величавий, получений з святочною присягою 20.000-ної громади, що народ не спочине у боротьбі, поки не скине ненависного лядського ярма. Відомо також читачам „Праці“ боева проклямація „Укр. Револьюційної Ради“, якою наша боева організація мобілізує всі народні сили до дальшої боротьби. До сих протестів і актів самооборони треба додати ще протест „Закордонної Групи У. Нац. Ради Сх. Гали-

Марко Далекий

НАРОД, ЩО НЕ ЗНАЄ СМІХУ.

Я був колись сияючий сміхом, а нині я не знаю, що то сміх! Я маю лице як камінь. Я мав чорне волосся як крук — а нині біле як жак; мав душу білу як лебідь, а нині темну як гріб матери...

Бо я син проклятого народу, що не знає сміху. Тепер усі його діти від коліски до гробової дошки живуть без сміху. Ім забрала сміх та Європа, що сміється нині...

Сім літ був мій народ у ранах, а нині знов скапує кровю сила його. Сім літ проливав він кров на всіх полях по обох боках боєвих за правду всіх народів... А нині у власній хаті бездомний невольник, у нелюдській зневазі від рабів недавніх... Декретами писаними смолою засуджений на смерть! — Аби Європа в узорочю, шовках і золоті могла безпечно сміятися...

Одна часть мого народу погинула в полі, друга стогне ланцухами прикована в зимній темниці, а третя скитається в голоді на чужині. А на всіх лежить клеймо зради, що збудували свою державу на камені правди, за яку кровавив цілий світ... Тому державу мого народу розділено між рабів, аби платили скарбами землі його за повітре і за сонце — тій Європі, що сміється і пніє з розкоші...

Але збірна душа мого народу з цілого світу молиться до Бога: Аби вернув його дітям сміх, який одняла їм вітрениця етики і блудниця безвірня... Я був колись сияючий сміхом, а нині я не знаю сміху, як усі діти мого народу. Тай Європа небавом перестане сміятися за той злочин, що мій народ і його діти не знають сміху...

КРОВАВИЙ БУДЯК.

Жалібна душа моя, що там танцюють на хрестах і могилах. На хрестах і могилах стоять пивниці, начиняні живим трупом. Бо правотять ними неправедні безправці і бють канчуками по пятах та натирають сіллю їх рани...

А в горі діти трупів построєні танцюють фокстрота й коломийки. За ними в танці ходить голова мученика з најненим волоссям, як великий кровавий будяк — і слухає...

Слухає та плаче вона кроваво, що діти говорять не те, чим земля рідна дише. Бо їм мозки розбито й затулено очі сліпом на червоний крик рідного світу...

А деж пророки й віщі мужі, могучі духом і словом огненні? Ой, ой, чому закрито уші пророків на крик побитих у нашім краю?... Ай, вони заслухались в шум дощу на шибках, ай, вони задивились в капризні форми сумерку, ай, вони дзенькають музику собі на позичених склянках зі шампана... Замість вдарити в дзвін рідних струн кровавих, дуже кровавих!

Плаче голова мученика над співами дітей юродивих і плаче душа моя, що там танцюють на хрестах і могилах...

ІМПЕРАТИВ КРАСИ.

Гей, мій Народе великий та чистий серцем! Не завдавай собі жалю та превеликої туги на душу! Та не сиди, згорнувши руки!

Грабіжники заходу кажуть: Світ і природа стоїть поза добром і злом, там є один закон: імператив краси! В імени сього закону кажуть вони: У світі нема вни й

заслуги — тільки різниця вартости. Як ти менше вартний, ти невинен — але ти менше вартний, мусиш погинути під копитами більше вартного! — кажуть грабіжники заходу.

Покажи себе, Народе мій, більше вартним перед світом, коли нема в нього правди. Будь як змії мудрий, як лис проворний, як тигр облудний, а хоробрий як лев. Готовся виконати імператив краси!

В гору ножі, огонь і месьть! Широко в тебе сияє мозок на безкраім степу й високо рука помсти кіхті підіймає. А нікого не вагуйся досягнути, ні гнобителя, ні міняйла, ні грабіжника-лихваря, ні відступника крові своєї!... Всі вони вороги краси України!

Покажи відступникам, що віддаси їх на кров і кровава помста буде вганяти за ними. Тому, що ненавиділи свою кров то кров за ними вганяти буде, поки їх не доконає... На їх трупах встане краса України!

В гору ножі, огонь і месьть! Геройський чин є красний, очі світа на себе пориває. Кождий чин, що жертвує себе для краси — то чин героя.

В гору ножі, огонь і месьть! — кличе наш найвищий закон: імператив краси України!

Стань, Народе мій, суддею на своїй землі! І не пусти живим ні одного з тих, що взявся ссати тобі кров з мозку, з горла з руки і з ноги твоєї... аби стати більше вартним від тебе! В гору ножі, огонь і месьть!

ПРОКЛЯТТЄ ЗЛОЧИНУ ЕВРОПІ.

Сумуйте, плачте, попелом голови поси-

пайте, народи, що маєте що до втрачення! Європа, країна сьєва на землі, померкла! Гасне, гине губиться, пропадає!

Не мже піднятися на ноги, має викривлену губу, а по обличчю мов перебіг гнів Божий! Одно око в неї сміється, а друге плаче...

Хоче од старечости одмолодіти! — Одним оком шлеться за золотою пташкою, що одлетіла од неї на захід за моря глибокі, а другим спозирає на схід до краю Будди і Конфутсія за гори високі...

Та не спасе її ні золото ні чужа віра од параліжу! — Бо облілася кровію мільонів упавших, замучених і ранених і потоптала правду, в імя якої мільони кров проляли. Погибші прокляли її в могили, що стоптала святі закони, зломала Божий заповіт!

Розділила землю мого народу, що найбільше кровавив за волю між лажерливих сусіди! Вкинула найстарший і найбільший народ на сході своїм у кромішну темницю; обставила нас сторожею, танків грозобійчих і чеків кровопійчих!

За те перейшов по її обличчю гнів Божий! І суду Божого їй не минути; затеє блудниця, Європа затоптана, без пощади і без милосердя!...

Сумуйте, плачте, попелом голови поси-пайте, народи що маєте що охабити! Я не сумую, тільки жду тої хвилі, тої радости, того щастя, як упаде її велич — і стрясеться земля од Червоного аж по Біле Море! Тоді народ мій вийде з темниці на ясній зорі і тихі води вольної України...

УКРАЇНЦІ ЗАПИСУЙТЕСЯ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО СОЮЗА У БРАЗИЛІЇ

чини“ у Відні, в якому між иншим сказано:

„Ми, члени Української Національної Ради за границею, ідучи згідно з волею Української Національної Ради в самім краю та цілого українського народу, заявляємо торжественно, що український нарід, який по світовій війні утворив власними силами самостійну Українську Державу, а на території Східної Галичини вмів через цілих 8 місяців, помимо найтяжших для нього міжнародніх обставин, удержати власну галицьку державну самостійність та проливав за неї свою кров, ніколи не годився та не згодиться на прилученне своїх західних областей в якійнебудь формі до Польщі та не перестане в боротьбі, поки весь український нарід, на цілій своїй території не osiąгне державної незалежності“.

В подібнім тоні вийшов протест від Західно-Українського Товариства Ліги Націй і протест від всіх наших організацій у Відні, в якому кажеться:

„Се рішення є глумом з проголошеного самими державами Антанти у світовій війні права націй на самовизначенне, а у відношенню до Східної Галичини є явним потоптаннем основ міжнароднього права й очевидним зломаннем великими державами Антанти своїх власних зобов'язань супроти населення сього краю, які містяться в постанові Найвищої Ради з дня 25 червня 1919 р. і в договорі між державами Антанти й Польщею у Спа з дня 10 липня 1920 р.“

До сих протестів треба ще долучити величаву протестаційну маніфестацію Українців у Празі, в якій взяло участь около 10.000 емігрантів, і врешті протест українського соймового клубу у Варшаві.

Ось так акт насильства побідної Європи над нашим народом зустрівся з добре підготованою нашою відпорністю і брехні ляцьких вішателів, немовби то наші брати бажали опіки Варшави над собою, найшли гідну відповідь. На насиль-

мося на рішення східно-галицького питання лише як на провозорію, а то з тим більшим правом, що рішення сталося без участі Росії («Rude Pravo») — „будучність виявить, що польська побіда не є тривала, й щаслива, бо є проти природи і проти інтересів міжнароднього мира“ (Tribuna) — а на иншому місці та-ж газета у статті: „Мала країна, а велика річ“ пише: „Є се річ Поляків поводитися з Українцями в Галичині так, щоб об'яви радости не перемінилися колись у сльози“.

Отже виходить, що ми не стоїмо в нашій дальшій боротьбі осамітненими так, як це було в 1918 і 1919 р., що праця нашого Уряду не пішла на марне, та що дальші змагання Уряду і краю заслугоють вповні на це, щоб і ми, щасливі жителі Бразилії, підперли їх, хочби прийшлося нам принести й найбільші жертви. Геройська постава наших рідних, яких не зломила майже осьмилітня кривава дорога Голгофти, повинна бути для нас прикладом і повинна ушляхотнювати нас як членів нації, на котру сьогодні звернена увага всего світа, котрий тремтить перед наслідками злочину Європи і усвідомлює собі що наш народ готовий зміряти свої сили з найсильнішими злочинцями. Найбільші жертви з нашого боку будуть нічим в порівнанню з жертвами наших рідних, а заплаатою за них буде для нас, свідомість, що там в рідній країні розпинається народ за те, щоб і нам на далекій чужині вибороти імя нації і честь синів народу, яког легковажити не годиться нікому. Нехай же не оскудіє наша рука; даймо докази, що ми не гірші тих що за „славу і волю і честь“ на площі св. Юра присягали на руки старенького патріота Юліана Романчука скласти в бою свої голови. Остання спроба, найтяжша спроба — та розв'язка вже близька. Не буде-ж ніодного з нас, щоб у сій огневій спробі не взяв участі! Скла-даймо всі як стій нації жертви на

„Ото (о. Дженоккі) не мав польського пашпорту і польський уряд не був повідомлений про його виїзд“. „Святійшого Отця Українці ошукали“. „Італійці не знали, які були і доки сягали границі Польщі“. „О. Дженоккі чемно завернув і повідомив Св. Стця Венедикта XV. як далеко сягають границі Польщі“.

Чи мігби найбільший ворог католицької церкви написати більші образи голові цієї церкви? Здається, ніодин протестант не обійшовся з Папою так по хамськи, як писаки з органу польських лазаристів. В наведених словах бачимо спаровану непростиму ігноранцію з безсоромністю недовірка.

Бо що значить базіканне, що нібито о. Дженоккі не мав польського паспорту? Невже дипльомат якоїсь держави, ідучи до другої держави, потребує паспорту цієї держави, а не свого власного? Та й чий паспорт важніший? Ватикану, чи якихось бандитів, що у Варшаві бавляться в державу? Атже наш Митрополит обіхав з папським паспортом цілий світ, не послугуючися ніяким документом уряду польської Содомі!

А друге. Що значать кпини з Папи Венедикта XV., що нібито Українці його ошукали, що треба було аж. о. Дженоккі, щоб він навчив Папу, що ніякої України нема, що Сх. Галичина лежить в Польщі, а Волинь таксамо? Ватикан, котрий має славу як найкраще дипломатичне тіло тому, що має найкращу міждержавну інформаційну службу, дав себе вести на шнурку Українцям, дав себе обманювати, і не знав, як далеко сягає границя Польщі? Так; він не знав, що в мозках польських варятів (головно з „Люду“) Польща сягала до Чорного Моря, а хоча і знав про польське бежевілле, то числився з фактами: числився з тим, що до 14. марта 1923 р. Сх. Галичина лежала поза межами т. зв. польської держави (це було з весною 1920 р.) і числився з тим, що до

виїзд хочби й до Варшави (куди він фактично заїхав), а не то, щоб на Українські землі. Хіба-ж винен о. Дженоккі, що Поляки його інтернували в Польщі, не зважаючи на його документи, візовані польською амбасадом? Це вже їх справа і цінні документи польського державного розуму.

Та й слід би „ойчулькам“ (а на це звертали ми вже нераз увагу) таки вже раз сісти за книжку і перемогти свою непобідиму ігноранцію, принаймні відносно справ церковних. Тоді вони зналиб, що наша церковна ерархія знаходиться під опікою Конгрегації для східних обрядів (Congregatio Orientalium) та не плелиб нісенітниць про якийсь меморіал Українців до римської курії з прошенням о вилученне їх зпід „патронату Конгрегації де пропаганда фіде“.

Та чи вони взагалі здібні до цього, щоб навчитися? (Я думаю, що ні. — складач).

Український Народе!

За підшептом лукавої Франції, яка весною 1919 р. післала на Тебе озброєні банди Гялерчиків, рішила так звана Рада амбасадорів в Парижі 14. цвітня с. р. полишити Тебе Український Народе Галицької Землі, у важкій неволі Твоєго відвічного ворога — Польщі.

Зі скорістю лискавки понеслася вістка по галицькій Україні. Ляхи і їх платні агенти ликують і стараються поширити у Твоїх рядах Український Народе, зневіру. Вони шептати Тобі будуть, що все пропало, що треба погодитися зі судьбою, що треба шукати тепер співжиття з Поляками.

Тому ми, українські революціонери, кличемо до Тебе, Український Народе, грімким голосом: Не вір підплаченим агентам і не піддавайся зневірі. Будь свідомий, що якраз те рішення, що недавно запало в Парижі, прискорить упадок Польщі, наблизить день Тво-

Європи над нашим народом зустрівся з добре підготованою нашою відпорністю і брехні ляхських вішателів, немовби то наші брати бажали опіки Варшави над собою, найшли гідну відповідь. На насильство цілий народ відповів: буде боротьба на життє і смерть! геть з ляхською неволею! І на самих словах певно не покінчиться. Своїм вирішенням приятелі й опікуни Польщі тільки приспішили кінчину цієї потвори, якій на імя: польська держава; розв'язали нам руки до остаточного бою, в якому ми найдемо союзників, як це заповідають ноти міністра закорд. справ Росії Чічеріна і Раковського; зняли нам полуду з очей і навчили нас сучасної правди: в кулаці все право.

Не дивниця, що ціла Європа відчула грозу хвилі і розважна опінія оцінює як слід промах Ради амбасадорів і намагається заздальгідь передбачити наслідки.

Найбільше ображена такою постановою Півн. Америка з огляду на це, що Рада амбасадорів зігнорувала свою обітницю, що перед вирішенням справи вислухає бувшого америк. секретаря стану Кольбі, котрий враз з бувш. президентом Півн. Америки Вільсоном мав репрезентувати Українців на нарадах. З того приводу »Daily Herald« передбачує неминучу війну України і Росії з Польщею, спіраючися на слова през. дра Петрушевича, сказані в Лондоні: „ми будемо як вигнанці продовжувати боротьбу за нашу народню свободу“.

Заворушилася вся англійська преса і загальний її тон такий: „Севдовго не потребає. Широка стопа Росії ще розторочить значну часть тих постанов“. (Observer з 18. марта) — „Нема сумніву, що Східна Галичина остане жерелом іритачії (сварки) між тими обома державами“ (Росією і Польщею).

Так само невдоволена і преса чеська, бо штучне творенне великої Польщі загрожує економічному існуванню Чехії і загально вичитується з її сторінок пересвідчення: „Польща держиться лише найбільшим насильством, яке одначе довго потрєвати не може“ — „диви-

манчука скласти в бою свої голови. Остання спроба, найтяжша спроба — та розв'язка вже близька. Не буде-ж ніодного з нас, щоб у сій огневій спробі не взяв участі! Складаймо всі як стій наші жертви на „фонд негайної допомоги рідному краю“!

Таке і ніяке инше вражінне має викликати у нас постанова Ради амбасадорів.

Чисто по католицьки.

„Люд“ розбазікався в ч. 29 про справи церковні. Розбазікався з метою дати нам лекцію катехізму, а в дійсности, щоб ще раз дати доказ, що в його редакції сидять — якщо не божевільні і ідіоти, так еретики. Не вірите? Так послухайте.

Рим — пише „Люд“ — вислав 1920 р. О. Дженоккі „до Польські“ (Київ і Львів це корінна Польща — аякже! — складач) — та „Поляки не допустили його до Малопольські Вхсходней і з Варшави завернули назад до Риму“. Незвичайно цінне признание і годиться записати його на кращі часи. І ми це признание „Люд“ ще не раз пригадаємо. І чому Поляки не дозволили папському делегатови поїхати на місце його призначення? Чому не дозволили йому завезти нашим нещасним сиротам подарунків від Папи? Атже о. Дженоккі їхав як відпоручник Папи, як визначна дипломатична особа. Недопущенне дипломата до виконання його обовязку. вважається найбільшою образою уряду, котрий його висилає і є аж надто вистарчаючою причиною до зірвання всяких зносин між двома урядами. Та ба! Коби-то можна говорити про якийсь уряд у Варшаві! Коби в Варшаві була хочби одна голова, яка здавалаб собі справу з того, що таке держава і відповідальність! Такої голови Варшава ніколи не мала, не має і мабуть ніколи мати не буде. І на це нема ради. „В Польсцє, як хто хце“ і „Польска нежондем стої“ — це вже засади кожного так зв. уряду Варшави.

Та послухаймо, що пише „Люд“ в сій справі.

про польське бежевілле, то числився з фактами: числився з тим, що до 14. марта 1923 р. Сх. Галичина лежала поза межами т. зв. польської держави (це було з весною 1920 р.) і числився з тим, що до осені 1920 р. і Волинь не належала навіть de iure до Польщі, бо ще не було мови про рижський договір; і числився з фактом, що Польща з Пїлсудським визнала українську державу з Петлюрою на чолі і зобовязалася сю державу оборонити перед більшевиками. Звідки-ж Папа міг знати, що Поляки вже в тім часі не признавали ніяких міжнародніх договорів, підписаних з антантою їхніми міністрами закордонних справ, і що вони вже у хвилі підписування договору з Петлюрою думали про нікчемну зраду? Папський секретаріят закорд. справ мав дотепер до діла з державами і з народами відповідальними, а не з бандитами. І тут він помилився. І дїждався заплати, що католицькі монахи кплять собі з голови католицької церкви, як з першого ліпшого незнайка! Такі то отсі ославлені польські католики, про котрих Папа Венедикт XV. мав, а еміненція Гаспарі має аж надто добрі інформації. І тому базікання про потребу поправи нашого духовенства годилосяб лазаристам заадресувати у їхню власну провінцію. Бо ніхто так, як польські „ойчульки“ не потрібує науки та тему „піднеслих завдань згоди і любови які має священничий чин“. І справді шкода, скажемо враз з „Людом“, що помер арцибіскуп Більчевскі, бо він розказавби неоднораз о. Дженоккі, від баламучення наших вірних, що „єст тилько еден польскі папєж і еден польскі Буг“ (це мало місце в Римі в часі богемільної путі) аж до вислову: „Волен цали Львуф висадзіць в повітше, ніж мялби он достаць сен в ренце гайдамакуф“ (в часі нашої облоги Львова).

Вертаючи до справи паспорту о. Дженоккі, пишучий ще може сконстатувати на основі особистих інформацій від о. Дженоккі, що той же свій дипломатичний паспорт завізував в польській амбасаді в Римі, отже мав всяке право на

кий Народе, грімким голосом: Не вір підплаченим агентам і не піддавайся зневірі. Будь свідомий, що якраз те рішення, що недавно запало в Парижі, прискорить упадок Польщі, наблизить день Твого визволення. Ти не сам, з Тобою підуть разом Твої брати Волині, Холмщини Поліся і Підляша, які вже від довшого часу находяться в такому становищі, як Ти тепер. Від Карпат аж по Вильно повстане один непохитний фронт, одна сильна боева лава, зложена не тильки з Ураїнців, яких тепер 8.000.000, але і з однаково поневоленних братів Білорусів і Литовців.

Ми ніколи не покладали великих надій на справедливе рішення нашої справи Антантою, бо ми знали, що народи здобувають свою волю і свою державу в боротьбі і крові, а не сподіваннями на чужу справедливість чи на чужу поміч. І добре сталося, що остаточнорозвіялися сподівання, які присипляли Твоє завзяття, які перешкоджували напружити Тобі всі Твої сили й кинути їх у бій за Твоє святе право. Не прив'язуй великої ваги міжнароднім рішенням вони нікого не гріють і примінюються до них тильки слабі або ті, в чю користь вони виходять. Доказом цього хотяйби самі Поляки або Турки, Ірляндці, Литовці й инші народи. Тому не сумувати нам ізза того рішення і не надїятися на більше чужу допомогу, а вірити тильки в свої власні сили. Памятати нам треба, що воля добувається тильки в муках і крові боротьби, що не паперове рішення, а могутній і страшний вибух Твого гніву, Твоєї справедливої помсти вирятує Тебе з лабетів не нажерливого Ляха.

Знай, Україський Народе, що Польща наважилася на Твоє майно і життя. Проклятий Лях, як за давніх часів так і тепер, від 1919 року обрабовує Твою землю з її природних богатств і розкошує на грошах і достатках, а Т бешизlidні і турбуєшся про завтрішний день. Захланним оком споглядає він на Твою плодючу землю і на силу заселює її, де тильки мо-

же, своїми мазурськими зайдами-кольоністами, він у ненависти до Тебе не перестане Тебе мучити і гнобити, аж поки більшість обідраних Твоїх синів не піде з торбами або не виїде кудись шукати кращої долі. І не буде пощади ні старому ні молодому. Твоїх дітей примушувати буде до того, щоб вони відцурались рідної мови й батьківської віри. Український робітник стане рабом, позбавленим своїх станових і національних прав. А українську інтелігенцію гнатиме під Варшаву і Краків, щоб там, позбавлена звязку з масами свого рідного народу, була погноєм польської культури. Така неминуха Твоя доля, коли погодишся Ти з польським пануванням. Лишається тільки один ратунок, боротьба, боротьба на смерть і життя, боротьба до переможного кінця, революційна боротьба у всіх напрямках народнього життя. Така боротьба неминуха, як це казав колись наш Богдан Хмельницький по словам Франка:

Поти йтиме на Україні
Чортів танець навзавід,
Аж козацький або ляцький
До останка згине рід.

Доба геройських змагань за державну незалежність ще не покинчена. І не лякайся цієї боротьби, Український Народе, і не сумнівайся в оконечну перемогу. У світі нема спокою, всі народи зброються, а Європа бється в судорогах політичних і економічних труднощів, і тільки визволення всіх сьогодні погноблених народів може повернути мир і порядок у світі. Український Нарід на всій своїй території мусить стати до економічної розправи зі своїм окупантом. Перемога, хоча частини, являється прискоренням перемоги для цілості.

Не лякайся, Український Народе Галицької Землі, Польщі, бо вона і через те слаба, що велика. Держиться вона на глиняних ногах і ніхто не віщує їй довгого життя. Всі сусіди, що навколо неї, то її вороги, а поневолені нею на-

автокефальної церкви Софійський собор у Києві та митрополичий будинок для ужитку совітських державних установ.

В ПОЛЬЩІ.

ЗРІСТ ДОРОЖНІ В ПОЛЬЩІ.

Помимо признання Польщі „всхідніх граніц“ дорожня в тій державі росте з дня на день. Так приміром протягом марта зросли кошти удержання о 30 прц.

—«»—

ДЕРЖАВА ЩО МАЄ НАЙБІЛЬШЕ МІНІСТРІВ.

З Варшави доносять, що на онднішньому засіданню польської ради міністрів вирішено закон про організацію земельного уряду дванадцять нові: 1) про покликання міністра аграрної реформи і обсяг його діланья та 2) про організацію земельних урядів, які мають бути більше упрощеними і скоординованими з загальною державною адміністрацією. Слушно завважує один з польських часописів, що „Польща є країною, яка має найбільше міністерств і міністрів на цілому світі“.

—«»—

НЕНАСИТИМА.

Поляки вишукали собі нову добичу — Яворжину і порішили почати акцію на раді амбасадорів з метою приділення цієї чеської території до Польщі. І коли цьому смокови зуби повіривають?

—«»—

ПОЛЬСЬКА МАРКА ПАДАЄ.

Не дивлячися на це, що Польщі признали її опікуни смачний кусок у виді галицької нафти і не дивлячися на це, що Франція в останніх часах спеціально заопікувалася своєю пацієнткою даючи їй пігулки у виді позички і відступлення їй свого „героя“ Фоша, польська марка летить в долину. Це знак, що Європа здає собі справу з того, що, як мовляв, „вмерлому і кадило не допоможе“.

шукаючи за новобранцями. Обурені жінки, биті і катовані, підняли крик, а в понеділок прийшла в село військова карна експедиція, пограбувала багато громадян і побила людей; між іншими громадянками Анна Перестюк дістала кількнайцять ударів прикладом кріса. Тогож дня арештовано: 1) Демка Журовського, 2) Петра Журовського, 3) Мільку Чабаранок, 4) Анну Банах, 5) Генку Сміх, 6) Андрія Душняка, 7) Михайла Борсука, 8) Микиту Рудка, 9) Стефана Калакуру, і 10) Стефана Білецького. Їх скнутих спроваджено до Підгаєць, а дня 21 II. 1923 перевезено до бережанської тюрми. Закидають їм бунт і ведеться слідство з обовязковим слідчим арештом.

ЗІ СВІТА.

З Німеччини. Французькі банди переступили границю рурської області і поступають далі. По урядовим донесенням досі вигнали вони з занятої території 9000 осіб. 52 особи замордували, 150 зранили. Присуди на непокірливих урядників дають разом кількасот років. Залізничний рух у занятих областях дуже слабкий і торгівля зовсім підупала. У Мільгаймі і других занятих місцевостях вибухнули останніми днями великі заворушення з характером комуністичним. Подібні заворушення і бійки трапились недавно в Катовицях на Гор. Шлеську між Німцями і Поляками. Бразилійські Німці зложили дотепер для жертв французького насильства около 30 контів.

—«»—

З Австрії. По останнім обчисленням кількість паперових нот до кінця лютого збільшилася о суму 192 мільярди так, що загальна сума паперових австрійських грошей переходить 4 триліони корон.

Оноді 5000 комуністів намагалися вдертися до віденського парламенту, та поліції повелось розігнати їх.

—«»—

З Росії. Миж Німеччиною й Росією йдуть переговори в справі продажі третини сьогорічних жнив. Около 8000 урядників заарештовано по причині під-

„Люду“ — вибачте за слово! — побріхуєте. Цілий світ знає про цей „порядок“ рекрутації — тільки вам позакладало і ви не чуєте нічого. А врешті звернемо вашу увагу на слова проклямації „Укр. Революційної Ради“: „Нехай кождий з вас памятає що до польського війська йде він по зброю!“

Ой, буде вам порядок, що від нього ви заголосите так, як голосили і жебрали поратунку в марті 1919 р., коли вам стало горячо в тісному обручі української облоги Львова!

З Бразилії.

Ліста кандидатів до паранської камари затверджена. На лісті офіційних кандидатів до паранської камари знаходиться між иншими й др. Флеурі да Роша, адвокат у Прудентополи і відомий прихильник Українців.

З цієї нагоди відбулася минулої неділі (29. квітня) в місті Прудентополи велика маніфестація, в якій взяла громадно участь українська громада; і шураска, уладжена достойним кандидатом. З численних святочних промов замітні були промови п. д-ра Маседа Гальдо, п. Альберіко і п. Ів. Жука, що промовляв іменем Українців.

—«»—

Воєнний стан в Ріо. Воєнний стан в Ріо продовжено до 31. грудня с. р. з огляду на те, що й далі непевні елементи загрожують публичному ладові.

—«»—

Діамантова горячка в Бразилії. Горячка шукання діамантів гонить цілі громади людей в пров. Гояз, головно в долину Ріо дас Гарсаєс так, що охочих набути дешевим коштом майно начисляють в бих сторонах на 5000. Декому вдається знаходити навіть цінні діаманти і одна з фірм в Ріо закупила в сім році діамантів вже на суму 500 контів.

Не лякайся, Український Народе Галицької Землі, Польщі, бо вона і через те слаба, що велика. Держиться вона на глиняних ногах і ніхто не віщує їй довгого життя. Всі сусіди, що навколо неї, то її вороги, а поневолені нею народи, що разом з Тобою займають половину теперішньої польської держави, ждуть тільки хвили, щоб розвалити її.

Не визнаючи ніякого рішення, яке запало би у Твоїй справі проти або мимо Твоїй волі, Український Народе, завзиваєм Тебе одною збитою лавою стати до боротьби з польським насильником. Ми часто будемо звертатись до Тебе зі своїм словом і казати мемо Тобі, що і в яку хвилю Тобі робити треба.

Хай живе національна революція!

Хай живе боротьба за волю і землю!

Хай живе визволення Українського Народу з під польської окупації.

Хай живе об'єднання всього Українського народу в одну велику самостійну й незалежну Републику!

Українська Революційна Рада.

Львів, в марті 1923.

З УКРАЇНИ.

повстанний рух на в. Україні.

„Русспресс“ подає з Москви, що в околиці Житомира вибухло селянське повстання, здавлене в короткому часі совітською владою. По селах йдуть масові арештування учасників повстання. Житомирський революційний трибунал потягнув до відповідальности 400 українських селян. Всім обвинуваченим грозить кара смерті.

—«»—

МАРЕВО ГОЛОДУ В СОВІТСЬКИХ РЕПУБЛИКАХ.

Совітська преса доносить, що ситуація в деяких губерніях совітської Росії погіршилася, а над Волгою 4 мільйони населення стоїть перед голодовою загрозою. Засобів збіжжя не вистарчить до нового збору.

—«»—

РЕКВИЗИЦІЯ СОФІЙСЬКОГО СОБОРУ.

Повідомляє „Русспресс“ совітський уряд відобрав від української

нації її свого „героя“ Фоша польська марка летить в долину. Це знак, що Європа здає собі справу з того, що, як мовляв, „вмерлому і кадило не допоможе“.

З польського пекла.

Від дня 23. 10. 1922 до дня 3. 1. 1923 р. пересиділо в бережанській тюрмі під замітом у головної зради і злочину заворушення публичного спокою (§§ 58 і 65 з. к.) 197 громадян по судовим округам як слідує: Підгайці 43, Перемишляни 41, Рогатин 40, Бережани 29, Козова 15, Глиняни 14, Ходорів 7, Бібрка 7, Печеніжин 1. Разом 197. Після заняття між в'язнями були адвокат 1, канд. адвокатури 2, священників 6, дідич 1, учителів 11, урядників державних 7, урядників прав. 10, професорів гімн. 4, артистів малярів 4, купців 5, ремісників 8, студентів університету 29, канд. учительських 12, емерит. жандармів 2, учеників гімн. 11, хліборобів 84. Всі 197 політичних в'язнів пересиділи разом в арешті поліційнім і слідчим 4407 днів, або на більшу зрозумілу рахубу: 12 літ і 27 днів.

Між в'язнями 2 Наддніпрянців і 3 жінки після приказу апеляційного суду застановлено і на 197 справ не прийшло ні до одної розправи. Радна палата бережанського суду всім арештованим відмовила права на відшкодування за незаслужений арешт, одначе такого рішення ще нікому з політичних в'язнів не доручено. Як легковажно йшла забава за людську волю, доказує хочби се, що деякі в'язні сиділи по кілька днів і вийшли на волю без переслухання і без зареєстрування у карних реєстрах. Їх імена: Мих. Пилипів з Вибудова (сидів 15 днів), Гринько Сновида з Нараєва (сидів 4 дні), Михайло Васків з Шибалина (сидів 1 день), Володимир і Микола Венгер з Середного (сиділи по 10 днів).

2) В Гнильчу підгаєцького повіта в неділю дня 18. лютого 1923 жандармерія оточила місцеву церковцю, впала до церкви і прикладами частувала побожних мирян,

Околиці 3000 комуністів намагалися вдертися до віденського парламенту, та поліції повелося розігнати їх.

—«»—

З Росії. Між Німеччиною й Росією йдуть переговори в справі продажі третини сьогорічних жнив. Около 8000 урядників заарештовано по причині підкупств і крадежі.

—«»—

З Литви. Польські банди впали до Литви, та мусіли втікати перед литовським кулаком.

—«»—

З Румунії. В Румунії викликали велике занепокоєння більші сили російської армії, які стягнуто на границі Бесарабії.

—«»—

З Франції. В Сан Мігіель викрито намірений атентат на ката нашого народу французького презилента Пуанкаре.

—«»—

З Японії. Сильний вітер тайфун затопив около 400 човнів риболовів, причому погинуло чимало людей.

—«»—

З Болгарії. Банда озброєних Греків переступила границю Болгарії і заатаковано пограничною поліцією, вбила двох жандармів.

—«»—

Розбитте корабля. Біля Кабо Фріу розбився португальський корабель „Моссамедес“ і 227 осіб вратувалося, а 31 загинуло.

що польські духовні вважають порядком?

Поляки затривожилися тим, що віденська „Arbeiter Zeitung“ описала боротьбу українських рекрутів з польськими жандармами, боротьбу, в якій лягло головами чимало жандармів. І „Люд“, що має вже свою вироблену і опатентовану марку правдомовности, заперечує цей факт і зсилаючися на кабельграму львівського „воеводи“, доносить, що рекрутація у Сх. Галичині („Всходней Малопольсьце“) відбулася в найкращому порядку. при сій нагоді „Люд“ кидає незручно камінь в город „Праці“. У відповідь на сю замітку вдоволеного „Люд“ ми скажемо коротко: І ваш „ржонд“ бреше і ваш воевода бреше і ваші інформаційні бюро брешуть і ви, панотці з

цілі громади людей в пров. Гояз, головою в долину Ріо дас Гарсає так, що охочих набути дешевим коштом майно начисляють в сих сторонах на 5000. Декому вдасться знаходити навіть цінні діаманти і одна з фірм в Рію закупила в сім році діамантів вже на суму 500 контів.

—«»—

Положення в Ріо Гранде до Суль. Положення далі не вияснене. „Діаріо дель Плята“ з Монтевідео, а за ним „Ля Разон“ з Буенос Айрес доносять, що між урядами Ріо Гранде до Суль, Санта Катаріна і Сан Павльо йдуть переговори з метою політичної унії сих станів.

—«»—

Зворушення в Серра Пітанга. Арештовано 5 Індіан, які замордували багато осіб, відрізавши їм голови. Деякі Індіане втікли в сторону Іваї.

—«»—

Лет з Ріо до Куритиби. Минулого тижня бразилійські летуни відбули літаком дорогу з Ріо з перервою в Сантос до Куритиби. Лет повівся вповні, тільки при злітанню на землю в Портон біля Куритиби апарат підляг зипсуттю і спричинив сильне потовченне тентента Адір Гімарайса. Сам апарат попеувався до того, що в Куритибі не можна його направити і поворот повітрем до Ріо неможливий.

НА ДАР ДЛЯ ПРОФ. П. КАРМАНСЬКОГО.

В доповненню до листи складок на дар для проф. П. Карманського подаємо, що на сю ціль пожертвував і зібрав між робітниками на турмах на лінії Каноїняє — Ріо Негро п. Костів суму 175\$000.

Земля на продаж.

В São João de Rio Claro є до спродання 70 алькейрів доброї землі під управу. Земля віддалена від залізниці 10 кільометрів.

За інформаціями зголошувати до п. полк. Ів. Леха в Пруден-тополі.

Вісти з кольоній.

КУРИТИБА.

Дня 15. цвітня. укр. громада в Куритибі, виставила перший раз оперету І. Котляревського «Наталка Полтавка». Се був для куритибських Українців великий день; по раз перший виступили куритибці з театром. Актори добре були підготовлені, (хоч нещасливо поділені ролі). Перший виступ казав боятися, що може не удасться — а тоді хоч бери і замикай на будуче сцену. Та склалось інакше. Початок був назначений на год. пів до девятої вечером, а вже о год. 8 формально забрали крісла. Саля наповнилась по береги і своїми і чужими. Були і Поляки; Німці, Італійці, Бразилійці. Коли куритибська саля наповниться по береги — можна сказати, що тоді є людей у хаті не мало. На початок музика заграла гимн бразилійський і український. Піднеслася завеса і грали наші актори — грали уміло, кожний своє діло — сміло, бадьоро, мов вроджені актори.

Наталка — п. Галя Фалінська, українська учителька і Виборний — п. Трофим Ткачишин, Терпелиха — п. Михайлина Возній — це головні ролі, що вийшли гарно, дуже гарно, перш усього Наталка. Інші, як: Петро — п. П. Явдошин і Микола — п. М. Гадомський не відіграли своїх роль зле — навпаки зі зрозумінням їх, та одного не ставало: голосу. Не дивлячися на це, ціла штука вийшла гарно, усі були захоплені кружком ім. Івана Франка, який поклав собі за ціль і театральними штуками збирати укр. громаду до гурту.

Чужі були теж вельми вдоволені. Костюми українські народні подобались всім. Мальовання сцени довершили пп. Тимченко і Павленко; а змалювали картину українського села, угод хати, хат і т. д.

бу „Українського Союзу“ п. проф. П. Карманський при допомозі Впр. о. Евстахія Турковида. Присутніх, не дивлячися на те, що збори скликано в останній хвилі і ненадійно, було доволі багато. Зацікавлення було велике.

По обіді того-ж дня відбулися збори філії У. Союзу під проводом п. П. Карманського, з його-ж рефератами.

Про одні і другі збори точніший звіт подасться пізніше.

ОГОЛОШЕННЯ.

ЗЕМЛЯ НА ПРОДАЖ.

Продається 182 алькирів землі, знаменитої під управу, як також часть фашіналів у місцевости Mattão (близько кольонії Ітапара).

Сю землю мож набути вже розмірену в 10, 20 алькирів, або відповідно до волі купуючого.

По більшій інформації найінтересовані удаються до Josè Penteado — Prudentopolis, який мешкає біля Колекторії Естадоальної. 14—26

НА ПРОДАЖ 4 льоти з помешканням, ПЕКАРНЯ і дім принагідний на венду. Зголошуватись до Миколи Стельмащука в Дорізоні. 1—19.

Гарна, Історичної вартости памятка, котру кожний Українець повинен набути — се:

„Жалібна Книга“

Української Галицької Армії в часі Визвольної Війни. Обіймає спис Старшин і Стрільців Української Галицької Армії, котрі голови свої покладали за Волю України з точним поданем дати і місця уродження, як рівнож дати, місця і свідків смерті.

Ви Братя Американці певно зацікавитесь долею не одного свого знакового або й кривняка. Тому, спішіть з замовленням, бо наклад задля скупих фондів невеличкий. Замовлення гуртом повитаємо радо! Ціна одного примірника виносить 1 доляр.

Ся гарно оправлена книжочка вийшла з друку заходом і накладом „Союза Українських Інвалідів“ — кооперативи з обмеженою порукою.

Замовлення слати на адресу: „Союз Українських Інвалідів“, Львів, вул. Руська ч. 3/II. — а гроші чеком платним в Земельнім Банку Гіпотечнім у Львові, Підвале ч. 7., пересилати у листі на адресу „Союза“

В. КОЗАКЕВИЧА

ПОСИДАЄ НА СКЛАДІ великий вибір різнородної матерії, каземіри, пал. понші (плащі), готові убрання, капелюхи; знаряди рільничі і господарські, начине кухонне і столове, товари споживчі, напитки краєві і заграничні, різнородні діточі забавки і проче, що тільки входить в обсяг купецтва.

КУПУЄ пшеницю, жито, ячмінь, кукурузу, фасолю, горох, герву-матте, шкіри, віск, масло, яйця і інші продукта кольоніяльні.

Wlademiro Kozakevitch

Iraty — Адреса тлгр.: «Kozak» — Paraná

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЛЯ

ОЛЕКСИ МАРТИНЦЯ

Прудентополіс — Лінія Іваї

КУПИ НЕ КУПИ — А ПОТОРГУВАТИ МОЖНА

КУПИ НЕ КУПИ — А ПОТОРГУВАТИ МОЖНА

Отсим поручаю місцевим Українцям і доколичним мій склеп заосмотрений в ріжні річи, корінні і напитки, як: мука національна і аргентинська, цукор білий і маскавіньо, цукорки, риж, хміль, свічки стеаринові, сіль мелену і грубу, кава мелена і зернятами,

Консерви — сардинки, голябуди, оселедці в лятах, компоти, як: абакаші, песики, оріхи кокосові, суниці, фіги, амиші і інші;

НАПИТКИ КРАЄВІ — як: моретіана без сумніву справедлива, лікери, фернет, біттер, пиво ріжних марок, вино натуральне і перепароване, спиртус 40 градусів, коньяк, агварденте;

ЗАЛІЗНЕ НАЧИНЕ КУХОННЕ — рондлі, баняки, варешки, ложочки, ножі з доброї стали і інші РІЛЬНИЧО-ГОСПОДАРСЬКІ ЗНАРЯДИ, як: цвяхи фойси, рикалі, завіси, дріт колючий, дріт до цвіток, серпи, сапи, бомби металеві, а вкінці РІЖНІ ДРІВНІ РІЧИ — як: кошики, зеркала, паста до черевиків, перець, гвоздики, галочки мушкательові, сода до мила, бікарбонат, шітки до шідлоги і коней, сита, зошити, пера, олівці, таблички, рисіки, атрамент, сірка, сірники, відерка до води, згребла, школятири, і. т. д.

КУПУЮ і ПРОДАЮ: герву, віск і інші продукта кольоніяльні. ПОРУЧАЮ рівнож свої виробы масарські — ковбася, салами, смалець, солонину — а все те по приступних цінах.

Заходіть сюди а будете задоволені.

З поважаннем

ОЛЕКСА МАРТИНЕЦЬ

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ В ПРУДЕНТОПОЛІ!

Перший український лікар

Др. ІВАН ЛЕХ (МОЛОДШИЙ)

Бувший асистент славного лікара і професора університету при великім шпиталі S-ta Casa як також

Резиденція:

Carvalho

ні. Костюми українські народні подобались всім. Мальовання сцени довершили пп. Тимченко і Павленко; а змалювали картину українського села, угол хати, хату і ліс — змалювали гарно і за це українська громада їм вельми вдячна. На перервах музика грала тільки українські пісні, як: «Гей у лузі», «Чуєш брате мій», «Взявби я бандуру» і інші.

Коли по останній дії завіса впала, оплескам не було кінця і усі актори були зневолені кількакратно виходити на сцену а публіка дякувала довгими невмовкаючими оплесками. Так перший театральний виступ куритибанцям повівся гарно.

Після театру відбувся бал, котрий протягнувся до год. 4 зрана.

На жаданне загалу відіграєсь вдруге «Наталку Полтавку» дня 23. квітня на дохід української школи, яку п. Галя Фалінська веде далше від нового року.

Згадати треба, що буфет, котрим на власну руку управляє п. Яків Каровець з родиною, вдоволів усіх так стравами, як і напінками.

Продовжай-же українська громадо в Куритибі свою патріотичну працю, гуртуй нею біля себе многих, що оподалік Тебе стоять тай бояться переступити порогів Твого величного — гарного Народного Дому!

Один з присутних.

— «» —

Слідуючої неділі виставу „Наталки Полтавки“ повторено з доданням гумористичного монольогу п. Залізняка. На цьому представленню, яке випало таксамо гарно (можна тільки поставити деякі вимоги до режісерії, щоб вона вимагала від деяких артистів більшого життя викликаного мімікою і гестикуляцією), було гостей вже менше. З артистів на перший плян годиться поставити п. Фалінську (Наталка), яка є на сцені невичайно симпатичною появою, пп. Качишин і (вибірний) з його невимушеним гумором і Р. Явдошина (возний), що був у своїй ролі бездеганним. — Редакція.

ІВАЇ-КАЛЬМОН.

Д. 29. квітня відбулися в Іваях збори, на яких реферував нашу політичну справу і зокрема спра-

ною порукою.
Замовленгя слати на адресу: „Союз Українських Інвалідів“, Львів, вул. Руська ч. 3/II. — а гроші чеком платним в Земельнім Банку Гіпотечнім у Львові, Підвале ч. 7., пересилати у листі на адресу „Союза“ з допискою „за Жалібну Книгу“.

УЧИТЕЛІ Й УЧИТЕЛЬКИ!

Замовте собі одинокий студенський вістник

„ПОСТУП“

Виходить що місяця та помішує гарні оповідання, стихи, як також обширні научні статі з різних областей знання. Передплата в Бразилії вносить лиш 4\$000. Адреса: «POSTUP» — Leópolis, ul. Dominikanska 11. Europa, Galicia Oriental.

Часопись для молоді і дітей:

„Наш і приятель“

Адреса: 00. Vasyliany — Zovkva Galicia Orient. — Europa

Можна замовляти також і через Редакцію „Праці“ в Прудентополи.

PHARMACIA POPULAR

— de —

O. Santos Pacheco

Prudentopolis Parana

Великий склад дрогуерії і хемічних продуктів. Можна набути різні ліки гомеопатичні та інші ліки на різні хвороби. Ціни догідні.

Іван Сакс

(РІЗНИК)

Подає отсим до відома, що купує всегда кожду скількість безрог та рогату худобу за які платить добрі ціни.

Prudentopolis, Praça da Matriz.

Українська торгівля

МИХАЙЛА ОПУШКЕВИЧА

Прудентополи — лінія Есперанса

ПОРУЧАЮ Шан. пп. Кольоністам в Есперанса і околиці мій багато заосмотрений склеп, в яким можете набути все потрібне Вам до господарки і домашної обслуги по дешевих цінах і доброї якості, а також збути свій продукт, як: герву-матте, пшеницю, жито, кукурузу, фасолю, мід, віск і пр. по добрій ціні.

Українці! Памятайте на клич: Свій до свого — Українець до Українця! З поважанем

Мих. Опушкевич.

Перший український лікар

Др. ІВАН ЛЕХ (МОЛОДШИЙ)

Бувший асистент славного лікара і професора університету при великім шпитали S-ta Casa як також Instituto de Protecção e Assistencia a Infancia do Parana.

Лічить всякі недуги так внутрішні як і зовнішні. Для бідних ординує даром.

Українці! спішіть у всіх ваших долегливостях до свого лікара Українця, перед котрим своєю мовою можете докладно висказати що Вам бракує.

Резиденція: Prudentopolis

Rua Major Carvalho

BEVAM AS CERVEJAS DA

ATLANTICA

CAIXA
POSTAL
246.

TELEPHONE
454.

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул. Ігвассу — Куритиба)???

ПИВА

ЯСНІ: Атлантика, Люзитана, Гамбург, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Кульмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланта, Білць, Вода Столова, Женжібре; ГАЗОВИ: з Цитрини, Абакаші, Малин, Помаранч, Содова воде.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни! Роздаємо також насіне ячменю за контрактом і продаємо вибране насіне ячменю.

Сухі дріжджі Атлантики є найлучші і економічні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Прудентополи в домі п. М. Козловского.

Cervejaria „Cruzeiro“

Одна з першорядних пивоварень в Куритибі — поручає Вп. пп. Купцям з провінції пиво власного виробу по найдешевших цінах, як: «Cruzeiro», «Pilsen», «Pomba», «Escrinha» і інші.

КУПУЄ до власної солодівні ЯЧМІНЬ у ріжній скількості і платить найвищу ціну.

CURITIBA — Caixa Postal 180